

Lux Musicae är en helhetsupplevelse

Musikfestivalen Lux Musicae har under en lång tidsperiod erbjudit regionen klassiska konserter av toppklass. Den klassiska musiken har kommit många Sjundeåbor närmare. Festivalen har bidragit till att skapa en starkare vi-anda i trakten och effektivt lyckats rasera fördomar som bygger på att klassisk musik enbart lämpar sig för en viss typ av människor.

– Jag tror att allt flera börjar inse hur mycket energi det finns i musiken. Och att den inte är något man behöver förstå, säger **Pami Karvonen**.

Pami Karvonen, som är kantor i Sjundeå, har i elva år verkat som Lux Musicaes konstnärliga ledare. Han är glad över att man vida omkring uppfattar festivalens betydelse som en helhetsupplevelse. Något som är utöver en rad fina konserter – utan att för den skull nedvärdera betydelsen av att konserterna är högklassiga.

Det som också glädjer honom är att festivalen bland Sjundeåborna inte upplevs som ett evenemang riktat enbart till ”förståsigpåare” från andra orter, vilket han vet att en del motsvarande evenemang har råkat ut för.

Många med

I stället är det massor med Sjundeåbor som deltar både i konserterna, i barn- och familjeprogrammen, i de praktiska arrangemangen och i ljudtävlingen som i år lockade hela nio grupper med Sjundeåbor.

– Jag tror att de flesta Sjundeåbor upplever Lux Musicae som ”vår” festival. Visst händer det att folk säger att de inte ”förstår” musiken, men jag brukar säga att det gör inte jag heller. Musik är inget man kan förstå, men var och en kan uppleva musik.

Idrottsföreningar, Lions och fbk hör till de föreningar vars medlemmar gör festivalen möjlig. I år integrerades också en del av marknadsföringen i Alexis Kivi-skolans undervisning där eleverna fick provision för insatserna – och en hel del kunskap. Arrangemangen engagerar mellan 70 och 100 personer, nämner Karvonen.

På kartan

Även om festivalens betydelse för vi-andan är viktig, är det inte oviktigt att den också når utanför kommunens egna gränser. Många utanför kommunen

Ljus i mörker. Musik i tystnad. Det är vad Pami Karvonen betonat som konstnärlig ledare för Lux Musicae.

Lux Musicae

Lux Musicae har ordnats i elva år

Festivalen är inriktad på klassisk musik och ordnas alltid när det är som mörkast, i november

Från år 2000 till årets konsertserie har 101 musiker uppträtt på Lux Musicae.

Arrangör är Siuntio Soi – Musik i Sjundeå ry rf.

Konsertplatserna har varierat något under årens lopp, men är bland annat Sjundeå kyrka, Sjunby slott, Sjundeå Wellness center, Svidja slott och Pickkala golfrestaurang.

Kantor Pami Karvonen har varit konstnärlig ledare sedan starten.

Ny konstnärlig ledare är pianisten Joonas Ahonen.

vet något om Sjundeå tack vare festivalen. Årets programblad, där den musikaliska resan genom Sjundeås historia hade tecknats ned,

skickades till 8 000 personer och fick mycket respons, säger Karvonen.

– Också responsen på konserterna, inklusive recensioner i tidningarna, har varit positiva. Det har stor betydelse för framtiden.

Pami Karvonens grundidé har varit att med musiken skapa ljus i mörkret. Festivalen ger en dos musikterapi. Det finns en massa energi i musiken, vilket allt flera börjar förstå.

– Det är en sak man vet undermedvetet.

Tystnad är viktigt

Han betonar helhetsupplevelsen: stämningen, skönheten och kontrasterna mellan tystnad och musik samt mellan ljus och mörker är viktiga element och stärker känslorna som gör livet rikt på ett inre plan.

Om vi ständigt utsätter oss för ljud, som till exempel bakgrundsmusik eller

ett ständigt småtuggande vars ljud fortplantar sig från gommen, blir sinnena trubbadade. Många menar att det är lugnande att lyssna på musik i bilen, mitt i trafiken men Karvonen säger att det är tvärtom. Det krävs stillhet och tystnad för att lyssna på musik och för att den ska bli en lugnande verkan.

– Jag brukar få kommentarer om Lux Musicae ju kring de här sakerna: ”Det var så annorlunda, inte bara konserter”. Jag vill visa att det finns olika möjligheter att göra saker för att må bra.

Pami Karvonen slutade efter årets festival som konstnärlig ledare och gav övansvaret till den unga pianisten **Joonas Ahonen**, som varit med i många år. – Det kommer att bli bra han är full av energi.

MARIT LUNDSTRÖM
marit.lundstrom@vastranyland.fi

Inspiration och fantasi är nyckelord för Åsa Salvesen.

FOTO: NINA AHTOLA

Tuffa tag för teatern

Åsa Salvesen har i egenskap av lärare på VNF:s teaterlinje under många år lyckats erbjuda publiken helgjutna och professionella klassikeruppsättningar med hjälp av unga teaterstudenter. De har prägats av experimenterlust, visuellt nytänkande och högklassig scenografi. Utifrån en hög ambitionsnivå har Salvesen lyckats integrera sin internationella teatererfarenhet med lokala kulturmiljöer.

– Jag eftersträvar inspirerat skådespeleri, vilket kräver att man har verktyg. Det ger Tjechov-metoden, säger Åsa Salvesen.

Skådespelaren, teaterpedagogen och regissören Åsa Salvesen nomineras till kandidat för VN:s bragdpris bland annat för att hon målmedvetet har bjudit Raseborgspubliken på klassiker under sina år som ledare för teaterlinjen vid Västra Nylands folkhögskola.

Det har handlat om Shakespeares Romeo och Julia, En midsommarmattsdröm och Hamlet, om Strindbergs Ett drömspel och om nationaleposet Kalevala som sattes upp i Stora Smedjan i Billnäs på vårvintern 2010.

Till helhetsupplevelserna har också scenografier-

na bidragit, gjorda av hennes man, scenografen Erik Salvesen.

Produktionerna har väckt stort intresse både bland allmänheten och bland professionella i teaterbranschen.

I Europa

Som grund för sitt arbete har Åsa Salvesen sedan 1998 fördjupat sig i teatermetodik på internationell nivå. Hon ingår nämligen i ett internationellt nätverk som jobbar utgående från den så kallade Michael Tjechov-metoden.

Vad är Tjechov-metoden och på vilket sätt påverkar den ditt sätt att arbeta med de studerande på teaterlinjen?

– Michael Tjechov var brorson till den världsberömda pjäsförfattaren Anton Tjechov och han växte upp i en teatermiljö präglad av Konstantin Stanislavskij som påverkat hela den västerländska teatersynen. Michael var en av eleverna och sedermera en av Rysslands främsta skådespelare.

– Det handlar om förmågan att väjda till det kreativa i skådespelarna så att de med hjälp av sin egen fantasi kan stiga in i andra människors öden och situationer. Inte så att man bara spe-

Stort filmstöd till Miss Farkku-Suomi

Miss Farkku-Suomi som bygger på en roman av Kauko Röyhkä beviljades det största produktionsstödet när Finlands filmstiftelse fattade beslut om stöd i december. Filmen som ska regisseras av Matti Kinnunen får ett stöd på 720 000 euro. Som helhet uppgår budgeten till cirka 1,6 miljoner euro. Filmen Vuosaari som regisseras av Aku Louhimies får 700 000 euro. **FNB**

Flit och passion skapar nya rum

Föreningen Pro Gardberg har med små medel och mycket flit lyckats skapa en stadig attraktion för regionens lokalhistoria. Den har på ett föräntfullt och mycket konkret sätt räddat ett viktigt kulturarv för eftervärlden. I ett pågående arbete bidrar reningen kontinuerligt till att hålla intresset för lokalhistoriska fenomen levande.

Jag har säkert varit uppe och tjärat varena yttervägg i det här huset, säger **Torsten Bergman**.

Han är en av flera eldsjälarna bakom den räddningsaktion som ledde till att det vningshotade Gardbergska huset (byggt 1937) vid Nabotan i Karis bevarats för eftervärlden. Den lilla kärngruppen som bland andra bestått av **Olof Lönngren** och **Thua-Lill Eliasson** kan räkna ihop över 1 000 timmar. Renoveringen genomförs snabbt, inom enbart tre veckor. Resultatet är imponerande. Den milda gröna vänsen i matsalen är rolig, historiens vingar blir ycket påtagliga i det forna kulturhemmet.

Arbete på önskelistan

Det pietetsfullt restaurerade huset erbjuder ett kulturellt vardagsrum för privatpersoner och föreningar. Tanken är att huset som i nedre plan anslutet till en tidigare skola ska bli en nyttig plats för kulturkvällar, utbildningsaftnar, seminarier, fortbildning eller tillställningar av helt privat karaktär. I övre våningen finns en digital verkstad med rätt avancerad teknik som ger öjlighet till ljud- och bildspelningar.

– Det kan handla om samsdokumentationer för eftervärlden. Vi har redan dokumenterat Kappsäcksfabriken och nu väntar Cementbrukfabriken, säger Torsten Bergman.

På önskelistan över rekvisit för själva villan står nu ett åno. Som nästa steg väntar en igenvuxna trädgården, är föreningens sekreterare **Gunilla Lindholm** som är nolog och trädgårdsmästrer kommer att engageras för att skapa någon form av terum.

– Den omgivande miljön för förändrats väldigt mycket sedan den ursprungliga trädgården kan man därför inte återställa helt och hållet, säger hon. Föreningen Pro Gardberg grundades 2004 har flera järn i elden. Redan hö-

MARIT LUNDSTRÖM
marit.lundstrom@vastranyland.fi

Finländska spel bäst på Times lista

Två finländska spel innehar tätpplatserna på tidningen Times lista över årets bästa spel. Etta är spelet Alan Wake som bolaget Remedy gjort för spelkonsolen Xbox. Tvåan Angry Birds är däremot en enorm succé. Bolaget Rovios arga fåglar spelas i olika versioner av miljoner mobiltelefonanvändare i hela världen. **FNB**

Gunilla Lindholm och Torsten Bergman hör till den kärngrupp som bidragit till att västnylänningar fått ett nytt vardagsrum.

FOTO: NINA AHTOLA

Pro Gardberg

Föreningen Pro Gardberg Center grundades i december 2004 med syfte att skapa ett centrum för lokalhistoria och kultur.

För ändamålet köpte föreningen en sommarens 2007 Gardbergs hus (byggt 1937) av Karis stad. Staden arrenderar tomten till föreningen på tjugo år.

Renoveringen av huset som kostat cirka 100 000 euro har bekostats med bland annat statsbidrag och bidrag av lokala finansörer. Driften är tänkt att skötas med hyresintäkter.

Startade kulturtidskrift

Föreningen vill också bygga broar över tidigare kommungränser. Kulturtidskriften Ta plats som startade 2009 är ett led i det. Tidningens utkommer med några nummer per år och har en stark lokalhistorisk och kulturell prägel.

– På det här sättet stöder vi staden, tillägger Torsten Bergman.

– För att kunna gå framåt måste man känna sin historia. Vi vill att Arresten ska bidra till detta, tillägger Gunilla Lindholm.

– Vi går mot ett multikulturellt samhälle. Häkan Hellberg betonade i ett inlägg till oss att förutsättningarna för att överhuvudtaget kunna konfronteras med andra kulturer är att man känner sin egen, säger Torsten Bergman.

Startade kulturtidskrift
Föreningen vill också bygga broar över tidigare kommungränser. Kulturtidskriften Ta plats som startade 2009 är ett led i det. Tidningens utkommer med några nummer per år och har en stark lokalhistorisk och kulturell prägel.

– Tanken är att få med så många hobbyforskare som möjligt och träna upp deras skrivartalang, säger Torsten Bergman.

Arbetsparet Bergman och Lindholm ser ut att komplettera varandra väl. Torsten Bergman sticker inte under stol med att det visst funnits smärre schismer under processens gång med olika berörda personer. Men sådant hör till.

När Torsten Bergman blir ombedd att beskriva vad som är hans drivkraft för den passionerade och ideella insatsen svarar han:

– Jag är visserligen intresserad av omständigheterna i lokal historia, men det som är det mest intressanta är själva människorna i omständigheterna.

CAMILLA LINDBERG
camilla.lindberg@vastranyland.fi